Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, judecător Muntean Vitalie
Dosarul nr. 2r-39/25 (2-24138717-02-25r-06012025)

D E C I Z I E

7 aprilie 2025 mun.
*****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Lucia Bagrin și Diana Corlăteanu

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Mîndru Natalia, reprezentată de avocatul Zama Vitalie,

împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 decembrie 2024, prin care a fost admis demersul,

în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Stolearenco Alexei cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, față de debitorul Mîndru Natalia,

A C O N S T A T A T :

Circumstanțele cauzei:

La 5 decembrie 2024, executorul judecătoresc Stolearenco Alexei a depus în instanța de judecată un demers, prin care a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, față de debitorul Mîndru Natalia.

În motivarea demersului executorul judecătoresc Stolearenco Alexei a susținut că, în procedura de executare silită se află documentul executoriu nr. 2-287/21 din 21 septembrie 2021, emis de Judecătoria Anenii Noi privind încasarea de la Mîndru Natalia în beneficiul Nataliei Sinkovic a datoriei în sumă totală de 24 005 de euro și 99 492 de lei.

A indicat că, executorul judecătoresc Stolearenco Alexei, în calitatea sa de exponent al puterii de stat ce acționează în interes public, deține procedura de executare nr. 035-351/2022 intentată la cererea creditorului Sinkovic Natalia în temeiul documentului executoriu nr. 2-287/21 din 21 septembrie 2021, emis de Judecătoria Anenii Noi privind încasarea sumei de la Mîndru Natalia în beneficiul creditorului Sinkovic Natalia 24 005 de euro și 99 492 de lei.

Executorul judecătoresc a relevat că, în vederea asigurării executării documentului executoriu menționat, au fost aplicate măsuri de asigurare a executării: ASP, instituții financiare și alte entități. Concomitent, în privința debitorului au fost aplicate restricții în conformitate cu legea, dar măsurile aplicate nu au determinat executarea efectivă a documentului executoriu.

A menționat că, până în prezent debitorul nu și-a executat obligațiile stabilite în documentul executoriu, iar în urma măsurilor întreprinse de către executorul judecătoresc și reieșind din informațiile parvenite de la instituțiile deținătoare de registre de stat, s-a stabilit că debitorul Mîndru Natalia nu deține mijloace bănești/bunuri mobile/imobile ce ar putea fi urmărite în contul stingerii datoriei și nu este angajat în câmpul muncii.

Executorul judecătoresc a apreciat drept necesară prezența debitorului la efectuarea procedurii de executare, pentru a asigura informarea acestuia despre măsurile de executare preconizate, drepturile și obligațiile sale, cât și a stabili în comun cu creditorul modalitatea de executare a documentului executoriu.

În procesul executării documentului executoriu a constatat că, debitorul Mîndru Natalia traversează frontiera statului Republicii Moldova, ultima traversare a debitorului fiind înregistrată la 20 mai 2024.

A notat că, prin cerere creditorul/reprezentantului creditorului Sinkovic Natalia a solicitat înaintarea în instanța de judecată a demersului cu privire la aplicarea în privința debitorului a interdicției de a părăsi țara.

Având în vedere că, debitorul se eschivează de la executarea hotărârii judecătorești, iar părăsirea hotarelor Republicii Moldova ar face imposibilă/dificilă executarea hotărârii judecătorești, ținând cont de scopul executării silite, statuat la art. 1 Cod de executare, executorul judecătoresc solicită admiterea prezentului demers cât și aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Mîndru Natalia.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 decembrie 2024 a fost admis integral demersul executorului judecătoresc Stolearenco Alexei, s-a aplicat interdicția de a părăsi țara debitorului Mîndru Natalia, pe un termen de 6 luni din momentul emiterii încheierii. (f.d. 28-29)

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, prin e-mail, la 26 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Mîndru Natalia, reprezentată de avocatul Zama Vitalie a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 decembrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, soluționând prin decizie problema în fond, cu respingerea demersului executorului judecătoresc Stolearenco Alexei cu privire la aplicarea interdicției interdicției față de debitor. (f.d. 32-33)

Argumentele părților:

În motivarea recursului, debitorul Mîndru Natalia, reprezentată de avocatul Zama Vitalie a indicat că, prin admiterea demersului executorului judecătoresc și aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința lui Mîndru Natalia pe un termen de 6 luni, a avut loc o ingerință în libertatea de circulație, care nu a avut un suport legal și într-o manieră disproporționată.

Corespunzător, prin adoptarea încheierii contestate a avut loc o imixtiune inadmisibilă în drepturile fundamentale ale Nataliei Mîndru.

A solicitat recurenta anularea încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 decembrie 2024 privind aplicarea interdicției de a părăsi hotarele țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Mîndru Natalia, cu respingerea demersului executorului judecătoresc.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, reieșind din faptul că, încheierea contestată a fost emisă la 9 decembrie 2024, iar recurs recurenta a depus la 26 decembrie 2024, prin e-mail. Dat fiind că lipsesc date privind recepționarea încheierii contestate, recursul se consideră depus în termen.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele aspecte ce succed.

Conform art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Corespunzător, art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În conformitate cu art.27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație în țară este garantat. Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

În acord cu art.54 alin.(2), (4) din Constituția Republicii Moldova, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

În această ordine de idei, relevanță au și prevederile art.2 din Protocolul adițional nr.4 CEDO, în conformitate cu care oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod liber reședința sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa. Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora. În anumite zone determinate drepturile recunoscute în paragraful 1 pot face obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică. *Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.*

Din actele cauzei Colegiul judiciar a stabilit că, la cererea creditorului Sinkovic Natalia din 22 noiembrie 2022 s-a solicitat intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr. 2-287/21 din 21 septembrie 2021, emis de Judecătoria Anenii Noi privind încasarea de la Mîndru Natalia în beneficiul Nataliei Sinkovic a datoriei în sumă totală de 24 005 de euro și 99 492 de lei.

Prin încheierea nr. 035-351/2022 din 22 noiembrie 2022 a fost intentată procedura de executare în baza documentului executoriu nr. 2-287/21 din 21 septembrie 2021, emis de Judecătoria Anenii Noi privind încasarea de la Mîndru Natalia în beneficiul Nataliei Sinkovic a datoriei în sumă totală de 24 005 de euro și 99 492 de lei. (f.d.5)

Conform documentului executoriu menționat, domiciliul debitorului Mîndru Natalia este în *****, s. Merenii Noi.

Piesele cauzei atestă că, corespondența expediată de către executorul judecătoresc, pe adresa *****a fost recepționată de către debitor. (f.d. 8, 12)

Din informația SIC „Acces Web”, rezultă că Mîndru Natalia, traversează frontiera de stat, și anume la intrare la 12 februarie 2024 și ieșire 16 februarie 2024, intrare la 20 mai 2024, adică pe o perioadă scurtă de timp. (f.d. 26)

Este cert că, adeverința eliberată de Primarul interimar al *****confirmă faptul că, deși Mîndru Natalia are viză de domiciliu în *****, s***** s*****la momentul actual nu se află pe teritoriul s***** *****. *Dispune în proprietate de un apartament, situat în s*****(f.d. 19)*

Conform procesului-verbal din 17 iulie 2024 s-a constatat faptul că, licitația numită pentru 17 iulie 2024 ora 10.00 de vânzare a bunului imobil cota 1.0 cu nr. cadastral *****nu a avut loc, din motiv că nu s-a înregistrat niciun participant (f.d. 23)

Fiind investită cu judecarea demersului executorului judecătoresc prima instanță a ajuns la concluzia admiterii acestuia.

Invocând dezacordul cu încheierea emisă, Mîndru Natalia, reprezentată de avocatul Zama Vitalie a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 decembrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, soluționând prin decizie problema în fond, cu respingerea demersului executorului judecătoresc Stolearenco Alexei cu privire la aplicarea interdicției interdicției față de debitor. (f.d. 32-33)

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, prin prisma motivelor invocate de recurent și a materialelor cauzei, Colegiul conchide că soluția oferită de prima instanță este una nejustificată, din următoarele motive ce succed.

Prin prisma art.22 alin.(1) și (2) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc *este în drept să solicite instanței judecătorești*, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

În temeiul art.63 alin.(1) lit. b) Cod de executare, statuează că în scopul asigurării executării documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare, executorul judecătoresc este în drept să interzică debitorului de a săvârși anumite acte.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 5 aprilie 2011 privind controlul constituționalității art. 64 Cod de executare, se specifică faptul că interdicția de a părăsi țara, stipulată de art. 64 Cod de executare, *este o măsură excepțională*, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod de executare.

La rândul său, norma cuprinsă la art.64 alin.(1) Cod de executare prevede că, Interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, *doar atunci când prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu,* cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea

menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

Colegiul subliniază că, din conținutul dispozițiilor legale enunțate se conturează două condiții în prezența cărora debitorului i se poate aplica interdicția de părăsire a țării, și anume: 1) prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege sau de documentul executoriu, executorul judecătoresc ori creditorul consideră necesară prezența debitorului la anumite acțiuni de executare și 2) plecarea debitorului ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

În ce privește necesitatea prezenței debitorului la anumite acțiuni de executare, Colegiul relevă că pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor, urmează a fi argumentată imposibilitatea efectuării acțiunilor de executare în lipsa acestuia, ținând cont de conținutul legii, al documentului executoriu, opiniei creditorului sau executorului judecătoresc.

La caz, Colegiul constată că demersul înaintat de executorul judecătoresc nu corespunde cerinței sus-descrise, având un conținut general. Or, executorul judecătoresc a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor fără a indica în concret motivele care stau la baza acestei solicitări, limitându-se a invoca imposibilitatea executării documentului executoriu și rea credința debitorului, fără a explica care anume acțiuni de executare sunt imposibil de a fi întreprinse în lipsa debitorului și în ce mod prezența acestuia va duce la executarea documentului executoriu.

În acest context, Colegiul relevă că, simpla menționare a normei de drept, care acordă posibilitate aplicării interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor, nu poate substitui motivarea acțiunilor executorului judecătoresc și aduce o neclaritate în privința motivelor pentru care se solicită aplicarea acestei măsuri.

La cel de-al doilea aspect, Colegiul remarcă faptul că pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitorul, este indispensabil probarea faptului că, plecarea debitorului ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

La acest segment, Colegiul civil menționează că, sursele de *Soft Law,* art. 2 alin. (1) și (2) din Protocolul adițional nr.4 CEDO, în vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997, oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui Stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod liber reședința sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa.

Totodată, conform alin. (3) și (4) al aceluiași articol, exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranță publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

Ca urmare, interdicția de a părăsi țara, constituie o imixiune a statului în dreptul fundamental al debitorului - libertatea de circulație - garantat de Convenție. Aplicarea acestei măsuri este o consecință a ineficienței măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu.

Așa fiind, executorul judecătoresc trebuie să argumenteze și să adeverească că ieșirea debitorului peste hotarele țării ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Colegiul civil reține că, la materialele cauzei într-adevăr se regăsește informația din baza de date ACCES cu privire la intrările și ieșirile din țară a debitorului Mîndru Natalia, conform acesteia debitorul a traversat de mai multe ori (2 ori), însă pe o perioadă scurtă de timp, inclusiv pe sens de intrare, însă nu a argumentat cum ieșirea debitorului Mîndru Natalia peste hotarele țării face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Or, din materialele cauzei Colegiul relevă că, executorul judecătoresc depunând prezentul demers la 5 decembrie 2024, nu a observat că, *conform informației SIC ,,Acces Web" (f.d. 26), debitorul Mîndru Natalia a intrat în țară la 12 februarie 2024 și la 20 mai 2024, și urma în această perioadă de timp, să întreprindă măsuri în vederea executării documentului executoriu.*

Totodată, materialele cauzei denotă că, debitorul *Mîndru Natalia deține în proprietate un apartament, situat în s*****(f.d. 19)*

Iar, conform procesului-verbal din 17 iulie 2024 s-a constatat faptul că, licitația numită pentru 17 iulie 2024 ora 10.00 de vânzare a bunului imobil deținut cu drept de proprietate de debitorul Mîndru Natalia (cota 1.0), cu nr. cadastral *****, nu a avut loc din motiv că nu s-a înregistrat niciun participant (f.d. 23)

Apreciind solicitarea de aplicare a interdicției de a părăsi țara din punct de vedere a proporționalității acesteia cu scopul de a garanta executarea documentului executoriu, Colegiul reține că demersul executorului este unul incorect și nejustificat, în condițiile în care la materialele cauzei nu se regăsesc suficiente probe întru susținerea oportunității aplicării interdicției de a părăsi țara față de debitorul Mîndru Natalia.

Corespunzător, executorul judecătoresc Stolearenco Alexei nu a anexat la actele cauzei, dovezi plauzibile care ar indica asupra necesității intervenirii instanței de judecată cu asemenea restricții față de debitor, nefiind confirmat nici faptul că executorul judecătoresc a epuizat toate posibilitățile de a executa

documentul executoriu nominalizat, or, aplicarea interdicției de a părăsi țara este o măsură de asigurare excepțională aplicabilă în vederea executării documentului executoriu, ce urmează a fi aplicată doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod de executare, scopul cărora este de a asigura executarea documentului executoriu.

Colegiul judiciar, ține să remarce și faptul că, executorul judecătoresc dispune și de alte pârghii legale pentru a executa documentul executoriu, iar aplicarea fără un temei plauzibil a interdicțiilor solicitate de executorul judecătoresc, ar duce la încălcarea dreptului la libera circulație prevăzut de acte naționale și internaționale.

De altfel, limitarea dreptului la libera circulație poate interveni doar în cazuri excepționale când persoana întreprinde acțiuni active capabile de a leza drepturile și libertățile altora și o altă soluție în vederea curmării unui asemenea comportament nu există, condiții neîntrunite în speță.

Acestea fiind reținute, Colegiul respinge ca neîntemeiate argumentele invocate de executorul judecătoresc în demersul înaintat cu referire la faptul că, a întreprins toate măsurile de asigurare a executării și că, a demonstrat că neaplicarea interdicțiilor față de debitor, ar face imposibilă sau dificilă executarea documentului executoriu, în condițiile în care din actele cauzei se atestă viceversa.

Din cele ce preced, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 decembrie 2024, a soluționa problema în fond, cu respingerea demersului executorului judecătoresc.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Mîndru Natalia, reprezentată de avocatul Zama Vitalie.

Se casează încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 9 decembrie 2024, emisă în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Stolearenco Alexei cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, față de debitorul Mîndru Natalia și se soluționează problema în fond, prin care:

Se respinge demersul executorului judecătoresc Stolearenco Alexei cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, față de debitorul Mîndru Natalia ca fiind neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

judecătorul Ana Panov

Judecătorii Lucia Bagrin

Diana Corlăteanu